

ภาษาบาลี ๑ คำ คติธรรมประจำสัปดาห์

“ทวิฏฐิวิปตติ — ความเสื่อมเพราะความเห็นผิด, ทวิฏฐิวิบัติ”

ทวิฏฐิวิปตติ อ่านตามภาษาบาลีว่า ทิด - ถิ - วิ - บัด - ตติ มาจากคำว่า **ทวิฏฐิ** (ความเห็น) ซึ่งในที่นี้มุ่งหมายถึง ความเห็นผิดที่เป็นมิจฉาทิฏฐิทั้งหมด) กับคำว่า **วิปตติ** (ความเสื่อม, ความวิบัติ) รวมกันเป็น **ทวิฏฐิวิปตติ** หมายถึง ความเสื่อมเพราะความเห็นผิด หรือ ทวิฏฐิวิบัติ เป็นการแสดงถึงความเกิดขึ้นเป็นไปของธรรมฝ่ายที่ไม่ดีอย่างหนึ่ง คือ ความเห็นผิด ความเห็นคลาดเคลื่อนจากความ เป็นจริง ซึ่งเมื่อมีความเห็นผิดเกิดขึ้นแล้ว ทุกอย่างผิดไปหมด กายก็ผิด วาจาก็ผิด ความประพฤติ เป็นไปผิดทั้งหมด คล้อยตามความเห็นผิดที่เกิดขึ้น ย่อมมีแต่ความวิบัติหรือความเสื่อมเท่านั้น เป็นเหตุให้เกิดในอบายภูมิ หาความเจริญมิได้ และเป็นความเสื่อมมิใช่เฉพาะชาตินี้เท่านั้นยังสะสม สืบต่ออยู่ในจิตเป็นโทษในชาติต่อไปอีกด้วย

ข้อความในพระสุตตันตปิฎก อังคุตตรนิกาย ดิกนิบาต อยสุตฺร แสดงถึงความวิบัติเพราะมีความ เห็นผิด ดังนี้คือ “ทวิฏฐิวิบัติ เป็นอย่างไร? คนบางคนในโลกนี้ เป็นคนมิจฉาทิฏฐิ มีความ เห็นวิปริต (ผิดจากคลองธรรม) ว่า (๑) ทานไม่มีผล (๒) การบูชาไม่มีผล (๓) สักการะที่นำมา เพื่อแลก ไม่มีผล (๔) วิบากของกรรมดีและชั่ว ไม่มี (๕) โลกนี้ ไม่มี (๖) โลกหน้า ไม่มี (๗) มารดา ไม่มี (๘) บิดา ไม่มี (๙) สัตว์ที่เป็นโอปปาติกะ(สัตว์ผุดเกิด) ไม่มี (๑๐) สมณพราหมณ์ผู้ดำเนินไปโดยชอบ ผู้ปฏิบัติชอบ ผู้ทำโลกนี้และปรโลกให้แจ้งชัดด้วยปัญญา อันยิ่งใหญ่ด้วยตนเอง แล้วสอนผู้อื่นให้รู้ตาม ย่อมไม่มีในโลก (คือไม่เชื่อในพระปัญญาคุณของ พระผู้มีพระภาคอรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้า) นี้เรียกว่า ทวิฏฐิวิบัติ”

ข้อความในพระสุตตันตปิฎก ขุททกนิกาย ปฏิสัมภิตามรรค แสดงถึงบุคคล ๓ จำพวกที่เป็น ผู้มีทวิฏฐิวิบัติ ดังนี้คือ “บุคคล ๓ จำพวกเหล่านี้ มีทวิฏฐิวิบัติ คือ เดียรถีย ๑ สาวกเดียรถีย ๑ บุคคลผู้มีทวิฏฐิผิด ๑ บุคคล ๓ จำพวกเหล่านั้น มีทวิฏฐิวิบัติ.

พระธรรมที่พระสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงแสดง ทุกคำ เป็นคำจริง เป็นคำอนุเคราะห์เกื้อกูลให้มีความเข้าใจถูกเห็นถูก เกื้อกูลผู้ที่มากไปด้วยความไม่รู้ มากไปด้วยกิเลสให้มีความเข้าใจถูกเห็นถูก ค่อยๆ รู้ขึ้น พ้นจากความไม่รู้และกิเลสทั้งหลายที่สะสมมาอย่างเนิ่นนานในสังสารวัฏฏ์ พระธรรมที่ พระองค์ทรงแสดง เกื้อกูลให้เข้าใจธรรม ซึ่งเป็นสิ่งที่มีจริง ทั้งหมด ไม่ว่าจะเป็นธรรม ประเภทใด พระธรรมก็แสดงให้เห็นอย่างถูกต้องตรงตามความเป็นจริง แม้แต่ธรรมที่เป็น อุกุศล พระธรรมก็แสดงให้เห็นอย่างถูกต้องว่า เป็นอกุศล เป็นสภาพธรรมที่มีโทษ ไม่นำมาซึ่ง ประโยชน์ใดๆ เลยแม้แต่น้อย และอกุศลที่มีโทษมาก เป็นความเสื่อมหรือความวิบัติอย่างมาก คือ ความเห็นผิดคลาดคลาจากความเป็นจริง สำหรับในเรื่องของความวิบัติ หรือความเสื่อมนั้น

ก็เป็นสิ่งที่มีจริงที่พระองค์ทรงแสดงไว้ เป็นเครื่องเกื้อกูลที่ดีให้เห็นโทษเห็นภัยของสิ่งที่เป็นความวิบัติหรือความเสื่อมจริง ๆ ตามความเป็นจริง

เมื่อกล่าวถึงความเสื่อมที่เห็น ๆ กันอยู่ ไม่ว่าจะเป็นความเสื่อมทรัพย์ เสื่อมญาติ เสื่อมยศ เสื่อมลาภ เป็นต้น เป็นผลของกรรมในอดีต ย่อมไม่เป็นเหตุให้เกิดในอบายภูมิ แต่ถ้ามีความเสื่อมเพราะอกุศลธรรมทั้งหลายแล้ว เป็นเหตุทำให้เกิดในอบายภูมิได้โดยที่ไม่มีใครทำให้เลย และความเสื่อมที่อันตรายที่สุด คือความเห็นผิดคลาดคลาจากความเป็นจริง สามารถทำลายแม้กระทั่งที่ประเสริฐที่สุด คือพระธรรมคำสอนของพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

ความเห็นผิด หรือ มิจฉาทิฏฐินั้น เป็นสภาพธรรมที่มีจริง เป็นอกุศลธรรม เพราะมีความเห็นผิดเกิดขึ้นเป็นไป จึงเรียกบุคคลนั้นว่า เป็นบุคคลผู้มีความเห็นผิด เป็นผู้มีความเห็นที่ไม่ตรง มีความเห็นที่คลาดเคลื่อนจากความเป็นจริงของสภาพธรรม เมื่อเห็นผิดแล้วทุกอย่างก็ผิดไปหมด ความประพฤติเป็นไปทางกาย ทางวาจา และทางใจ ก็ย่อมผิดไปด้วย กล่าวได้ว่า คิดผิด พูดผิด ทำผิด ประพฤติปฏิบัติผิด คล้อยตามความเห็นที่ผิด ถ้าได้กระทำอกุศลกรรมประการต่างๆ ก็จะเป็นเหตุให้ตนเองยิ่งตกต่ำมากยิ่งขึ้น คือ ตกไปสู่อบายภูมิ ยากที่ข้ามพ้นได้ ทั้งหมดล้วนสืบเนื่องมาจากความเห็นผิดทั้งนั้น ความเห็นผิด เป็นอกุศลธรรมที่อันตรายและมีโทษมากเป็นอย่างยิ่ง

ขณะที่ความเห็นผิดเกิดขึ้น ย่อมเป็นผู้ที่เสื่อมแล้ว นั่นก็คือเสื่อมจากปัญญา เสื่อมจากคุณความดีทั้งปวง เช่น ถ้าเห็นผิดว่าวิบากของกรรมดีและชั่ว ไม่มี ก็ลองคิดดูว่าถ้าเห็นผิดอย่างนี้แล้วจะเป็นอย่างไร? ก็ไม่ทำดีอย่างแน่นนอน มีแต่ทำชั่วประการต่างๆ ไม่เห็นเลยว่าควรที่จะขัดเกลาอกุศลแม้เล็กลงน้อยๆ หรือความคิดผิดแม้เล็กลงน้อยๆ ที่มีต่อแต่ละบุคคลในชีวิตประจำวัน และยิ่งเป็นความเห็นผิดในข้อประพฤติปฏิบัติแล้ว ก็ยิ่งพอกพูนความติดข้อง ความไม่รู้ และความเห็นผิดให้มากยิ่งขึ้น จนยากที่จะแก้ไขได้ ไม่ยอมสละความเห็นผิด อีกทั้งยังอาศัยความเห็นผิดนี้ ทำลายคำสอนของพระสัมมาสัมพุทธเจ้าด้วย มีการเผยแพร่ความเห็นผิดแก่ผู้อื่น นี่คือการเห็นผิดซึ่งเป็นวิบัติหรือความเสื่อมอย่างยิ่ง มีโทษมากเป็นอย่างยิ่ง ทำลายทั้งตนเองและทำลายบุคคลอื่น ทำให้บุคคลอื่นออกจากพระธรรมคำสอนของพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

การฟังพระธรรม ศึกษาพระธรรมที่พระสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงแสดงด้วยความละเอียดรอบคอบ สะสมความเข้าใจถูกเห็นถูกเท่านั้น ที่จะเป็นไปเพื่อขัดเกลาละคลายความเห็นที่ผิดได้ในที่สุด แต่ละคนไม่สามารถที่จะทราบได้เลยว่าเวลาที่เราจะมีชีวิตอยู่ในโลกนี้ จะเหลืออยู่อีกเท่าใด เพราะฉะนั้นแล้ว เวลาที่เหลืออยู่นี้จึงเป็นเวลาที่มีค่าที่สุดในการที่จะทำให้ตนเองมีความเข้าใจธรรมเพิ่มขึ้น ด้วยการไม่ขาดการฟังพระธรรมศึกษาพระธรรมเป็นปกติในชีวิตประจำวัน เพราะขณะที่เข้าใจปัญญาเกิด ก็คุ้มครองไม่ให้เกิดความเห็นผิดแล้ว และในขณะนั้นอกุศลทั้งหลายก็เกิดไม่ได้ด้วยก็ได้สะสมปัญญาเป็นที่พึ่งต่อไป ซึ่งเป็นหนทางเดียวที่จะเป็นไปเพื่อการดับกิเลสทั้งหลาย มีความรู้ ความติดข้อง และความเห็นผิด เป็นต้น ซึ่งจะทำให้พ้นจากความวิบัติเพราะอกุศลธรรมทั้งหลายทั้งปวงได้ในที่สุด.

ชมรมบ้านธัมมะ มศพ. : www.dhammadhomefellowship.com, โทร ๐๘๑-๘๓๒๐๕๗๗